

II

(Muut kuin lainsäätämisyksessä hyväksyttävät säädökset)

PÄÄTÖKSET

**EUROOPAN KESKUSPANKIN PÄÄTÖS,
tehty 16 päivänä syyskuuta 2010,
eurosetelien aitouden ja kunnan tarkastamisesta sekä kiertoon palauttamisesta**

(EKP/2010/14)

(2010/597/EU)

Euroopan keskuspankin neuvosto, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 128 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä ”EKP:n perussääntö”) ja erityisesti sen 16 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 128 artiklan 1 kohdassa ja EKP:n perussäännön 16 artiklassa määrätään, että Euroopan keskuspankilla (EKP) on yksinoikeus antaa lupa eurosetelien liikkeeseen laskemiseen unionissa. Tähän sisältyy toimivalta toteuttaa toimenpiteitä, joilla voidaan suojata eurosetelien luotettavuutta maksuvälineenä.
- (2) Eurosetelien luotettavuuden suojaamiseksi ja väärennösten asianmukaiseksi havaitsemiseksi liikkeessä olevat eurosetelit on pidettävä hyvässä kunnossa, jotta voidaan varmistua siitä, että niiden aitous voidaan helposti ja luotettavasti tarkastaa; sen vuoksi eurosetelien kunto on tarkastettava. Lisäksi epäilyttävät eurosetelit on havaittava nopeasti ja toimitettava toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.
- (3) Euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä 28 päivänä kesäkuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1338/2001 ⁽¹⁾ 6 artiklassa asetettiin alun

perin luottolaitoksille ja muille asiaankuuluville laitoksille velvollisuus poistaa kierrosta kaikki saamansa eurosetelit, joiden ne tietävät tai riittävin perustein uskovat olevan vääriä.

- (4) Jotta luotaisiin yhdenmukaistetut standardit eurosetelien kiertoon palauttamiselle, EKP julkaisi vuonna 2005 eurosetelien palauttamista kiertoon koskevan toimintamallin ⁽²⁾, jossa määriteltiin eurosetelien aitouden ja kunnan tarkastamista koskevat yleiset säännöt ja menettelytavat, mukaan lukien setelinkäsittelylaitteita koskevat toimintamallit. Tämän jälkeen EKP hyväksyi yleisesti sovellettavat menettelyt kansallisten keskuspankkien toteuttamaa setelinkäsittelylaitteiden testausta varten.
- (5) Asetusta (EY) N:o 1338/2001 on muutettu ⁽³⁾ siten, että siinä laajennetaan niiden laitosten piiriä, joihin asetusta sovelletaan, ja veloitetaan nämä laitokset varmistamaan, että niiden vastaanottamien ja kiertoon palautettaviksi tarkoitettujen eurosetelien aitous tarkastetaan ja väävät setelit havaitaan. Tältä osin asetuksessa (EY) N:o 1338/2001 säädetään, että eurosetelien osalta tämä tarkastus suoritetaan EKP:n määrittelemien menettelytapojen mukaisesti. Sen vuoksi on asianmukaista vahvistaa nämä menettelyt lainsäädännössä.

⁽²⁾ Eurosetelien palauttaminen kiertoon – toimintamalli väärennösten havaitsemista ja setelien laatuun perustuvaa lajittelua varten luottolaitoksille ja muille rahaa ammattimaisesti käsitteleville laitoksille.

⁽³⁾ Euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 1338/2001 muuttamisesta 18 päivänä joulukuuta 2008 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 44/2009 (EUVL L 17, 22.1.2009, s. 1).

⁽¹⁾ EYVL L 181, 4.7.2001, s. 6.

- (6) Vaikka jäsenvaltioilla on toimivalta määrätä seuraamuksia niille asetuksen (EY) N:o 1338/2001 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille laitoksille, jotka eivät noudata kyseiseen säännökseen perustuvia velvoitteitaan, eurojärjestelmän on voitava ryhtyä asianmukaisesti hallinnollisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että EKP:n määrittelemiä menettelyjä noudatetaan ja että tässä päätöksessä asetettuja sääntöjä ja menettelyjä ei kierretä, mistä seuraisi vaara siitä, että vääriä ja huonokuntoisia seteleitä ei havaita tai että ne palautetaan kiertoon,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Soveltamisala

Tässä päätöksessä määrätään yhteisistä säännöistä ja menettelyistä, jotka koskevat eurosetelien aitouden ja kunnan tarkastamista ja niiden palauttamista kiertoon asetuksen (EY) N:o 1338/2001 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2 artikla

Määritelmät

Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

1. "Kansallisella keskuspankilla" sellaisen jäsenvaltion kansallista keskuspankkia, jonka rahayksikkö on euro.
2. "Rahaa käsittelevillä laitoksilla" asetuksen (EY) N:o 1338/2001 6 artiklan 1 kohdassa mainittuja laitoksia ja talouden toimijoita.
3. "Kiertoon palauttamisella" sellaista rahaa käsittelevien laitosten toimintaa, jossa ne palauttavat kiertoon suoraan tai epäsuorasti joko yleisöltä maksuna tai talletuksena pankkitilille tai toiselta rahaa käsittelevältä laitokselta vastaanottamaan euroseteleitä.
4. "Setelinkäsittelylaitteella" asiakkaiden käyttämää tai henkilökunnan käyttämää laitetta, sellaisena kuin se on määritelty liitteessä I.
5. "Setelinkäsittelylaitteen tyyppillä" setelinkäsittelylaitetta, joka voidaan erottaa muista setelinkäsittelylaitteista, kuten liitteessä I on kuvattu.
6. "Yleisillä testimenettelyillä" EKP:n täsmentämiä testimenettelyjä, joita kansallisten keskuspankkien on sovellettava testatakseen setelinkäsittelylaitetyyppejä.
7. "Koulutetulla henkilökunnalla" rahaa käsittelevien laitosten työntekijöitä, a) jotka tuntevat eurosetelien erilaiset yleisessä tiedossa olevat turvatekijät, sellaisina kuin eurojärjestelmä on täsmentänyt ja julkaissut ne, ja pystyvät tarkastamaan ne ja b) jotka tuntevat liitteessä III b luetellut lajitteluperusteet ja pystyvät tarkastamaan eurosetelit niiden mukaisesti.
8. "Väärillä euroseteleillä" asetuksen (EY) N:o 1338/2001 2 artiklan a kohdassa määriteltyjä vääriä seteleitä.

9. "Käteisautomaatilla" itsepalveluun perustuvaa laitetta kuten käteistä jakavaa pankkiautomaattia, josta yleisö saa pankkikortin tai muun välineen avulla euroseteleitä niin, että pankkitiliä veloitetaan. Käteisautomaateiksi katsotaan myös itsepalveluun perustuvat maksupäätteet, joiden avulla yleisö voi maksaa tuotteita tai palveluja joko pankkikortin, käteisen rahan tai muun maksuvälineen avulla ja joissa on käteisnostotoiminto.

10. "Toimivaltaisilla kansallisilla viranomaisilla" asetuksen (EY) N:o 1338/2001 2 artiklan b kohdassa määriteltyjä viranomaisia.

11. "Huonokuntoisilla seteleillä" euroseteleitä, jotka on arvioitu kiertoon kelpaamattomiksi sen jälkeen, kun niiden kunto on tarkastettu 6 artiklassa tarkoitettulla tavalla.

12. "Luottolaitoksella" luottolaitosta, sellaisena kuin se on määritelty luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY⁽⁴⁾ 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

3 artikla

Yleiset periaatteet

1. Rahaa käsittelevien laitosten velvollisuus tarkastaa eurosetelien aitous ja kunto pannaan täytäntöön tässä päätöksessä määritettyjen menettelyjen mukaisesti.

2. Jos samojen eurosetelien kiertoon palauttamiseen osallistuu kaksi tai useampi rahaa käsittelevä laitos, se rahaa käsittelevä laitos, joka on vastuussa kyseisten eurosetelien aitouden ja kunnan tarkastamisesta, nimetään kansallisten säännösten mukaan tai jollei mainitunlaisia säännöksiä ole, asianomaisten rahaa käsittelevien laitosten välisillä keskinäisillä sopimuksilla.

3. Aitous ja kunto tarkastetaan joko setelinkäsittelylaitteella, jonka tyyppi on läpäissyt kansallisen keskuspankin testauksen, tai manuaalisesti koulutetun henkilökunnan toimesta.

4. Eurosetelit voidaan palauttaa kiertoon asiakkaiden käyttämien laitteiden tai käteisautomaattien välityksellä ainoastaan, jos niiden aitous ja kunto on tarkastettu sellaisella setelinkäsittelylaitteella, jonka tyyppi on läpäissyt kansallisen keskuspankin testauksen, ja jos ne on luokiteltu aidoiksi ja hyväkuntoisiksi. Tätä vaatimusta ei kuitenkaan sovelleta euroseteleihin, jotka kansallinen keskuspankki tai toinen rahaa käsittelevä laitos, joka on jo tarkastanut eurosetelien aitouden ja kunnan tällä tavoin, on suoraan toimittanut rahaa käsittelevälle laitokselle.

5. Rahaa käsittelevät laitokset voivat ottaa käyttöön setelien aitouden ja kunnan tarkastamiseen käytettäviä, henkilökunnan käyttämiä laitteita sekä asiakkaiden käyttämiä laitteita ainoastaan, jos ne ovat läpäisseet kansallisen keskuspankin testauksen ja ne sisältyvät EKP:n verkkosivuilla olevaan luetteloon siten kuin 9 artiklan 2 kohdassa määrätään. Laitteita käytetään testauksen läpäisseillä tehtaan standardiasetuksilla kaikki niiden päivitykset mukaan lukien, elleivät kansallinen keskuspankki ja rahaa käsittelevä laitos ole sopineet tiukemmista asetuksista.

(4) EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

6. Mikäli koulutettu henkilökunta on tarkastanut eurosetelien aitouden ja kunnan ja luokitellut ne aidoiksi ja hyväkuntoisiksi, mutta seteleitä ei ole tarkastettu sellaisella setelinkäsittelylaitteella, jonka tyyppi on läpäissyt kansallisen keskuspankin testauksen, setelit voidaan palauttaa kiertoon ainoastaan laitoksen kassalta.

7. Tätä päätöstä ei sovelleta kansallisten keskuspankkien suoriin eurosetelien aitouden ja kunnan tarkastamiseen.

4 artikla

Eurosetelien luokittelu ja käsittely setelinkäsittelylaitteilla

1. Asiakkaiden käyttämällä laitteilla tarkastettujen eurosetelien luokittelussa ja käsittelyssä sovelletaan liitettä IIa.

2. Henkilökunnan käyttämällä laitteilla tarkastettujen eurosetelien luokittelussa ja käsittelyssä sovelletaan liitettä IIb.

5 artikla

Värieroeurosetelien havaitseminen

Rahaa käsittelevien laitosten on luovutettava välittömästi, kansallisten säästöjen mukaisesti ja joka tapauksessa viimeistään 20 työpäivän kuluessa toimivaltaisille kansallisille viranomaisille setelit, joita ei ole vahvistettu aidoiksi euroseteleiksi liitteen IIa tai IIb mukaan tehdyn luokittelun tai koulutetun henkilökunnan suorittaman manuaalisen aitouden tarkastuksen perusteella.

6 artikla

Huonokuntoisten eurosetelien havaitseminen

1. Setelien kunnan tarkastus suoritetaan liitteissä IIIa ja IIIb kuvattujen vähimmäisvaatimusten mukaisesti.

2. Kansallinen keskuspankki voi EKP:lle ilmoitettuaan määrätä yhtä tai useampaa eurosetelien nimellisarvoa koskevista tiukemmista vaatimuksista mikäli se on perusteltua esimerkiksi kierrossa olevien eurosetelien laadun heikkenemisen vuoksi kyseisessä jäsenvaltiossa.

3. Huonokuntoiset eurosetelit luovutetaan kansalliselle keskuspankille kansallisten säästöjen mukaisesti.

7 artikla

Poikkeukset

1. Kansalliset keskuspankit voivat antaa sellaisten luottolaitosten syrjäisille sivukonttoreille, joilla on vain vähän käteistoimintoja, luvan siihen, että koulutettu henkilökunta tarkastaa manuaalisesti asiakkaiden käyttämien laitteiden tai käteisautomaattien välityksellä kiertoon palautettavien eurosetelien kunnan, jos setelien aitous tarkastetaan sellaisella setelinkäsittelylaitteella, jonka tyyppi on läpäissyt kansallisen keskuspankin testauksen.

Hakiessaan tällaista lupaa luottolaitosten on toimitettava jäsenvaltionsa kansalliselle keskuspankille todisteet kyseisen sivukonttorin syrjäisestä sijainnista ja sen käteistoimintojen vähäisyydestä. Jokainen kansallinen keskuspankki varmistaa sen, että tällä tavalla manuaalisesti tarkastettujen eurosetelien määrä ei ylitä viittä prosenttia kaikkien niiden eurosetelien määrästä, jotka jaetaan vuosittain asiakkaiden käyttämien laitteiden tai käteisautomaattien välityksellä. Kansalliset keskuspankit päättävät, sovelletaanko viiden prosentin rajaa kuhunkin luottolaitokseen erikseen vai kaikkiin luottolaitoksiin kansallisella tasolla.

2. Mikäli poikkeuksellisen tapahtuman vuoksi eurosetelien toimituksessa jäsenvaltiossa esiintyy merkittäviä häiriöitä, rahaa käsittelevien laitosten koulutettu henkilökunta voi väliaikaisesti ja asianomaisen kansallisen keskuspankin todetta, että tapahtuma on poikkeuksellinen, tarkastaa manuaalisesti sellaisten eurosetelien aitouden ja kunnan, jotka palautetaan kiertoon asiakkaiden käyttämien laitteiden tai käteisautomaattien välityksellä.

8 artikla

Eurojärjestelmän sitoumukset

1. Eurojärjestelmä toimittaa täsmentämänsä euroseteleitä ja niiden koneellisesti luettavissa olevia turvatekijöitä koskevat tiedot valmistajille etukäteen ennen uuden setelisarjan liikkeeseenlaskua sekä myöhemmin, jotta setelinkäsittelylaitteet voidaan valmistaa yhteisiä testausmenetelmiä koskevien vaatimusten mukaisesti ja sopeuttaa uusia vaatimuksia vastaaviksi.

2. Eurojärjestelmä antaa eurojärjestelmän täsmentämiä euroseteleitä ja niiden yleisessä tiedossa olevia turvatekijöitä koskevia tietoja rahaa käsitteleville laitoksille etukäteen ennen uuden eurosetelisarjan liikkeeseenlaskua sekä myöhemmin, jotta henkilökunnalle voidaan antaa tarpeellinen koulutus.

3. Eurojärjestelmä tukee rahaa käsittelevien laitosten henkilökunnalleen järjestämää koulutusta sen varmistamiseksi, että koulutettu henkilökunta on pätevä tarkastamaan eurosetelien aitouden ja kunnan.

4. Eurojärjestelmä ilmoittaa rahaa käsitteleville laitoksille väärennosten uhasta silloin, kun se on asianmukaista, ja eurojärjestelmä voi edellyttää, että rahaa käsittelevät laitokset ryhtyvät toimenpiteisiin, mukaan lukien nimellisarvoltaan kyseisen suuruisen setelien kiertoon palauttamista koskeva väliaikainen kieltö.

5. Eurojärjestelmä ilmoittaa setelinkäsittelylaitteiden valmistajille väärennosten uhasta asianmukaisella tavalla.

9 artikla

Setelinkäsittelylaitteita koskevat eurojärjestelmän yhteiset testausmenetelmät

1. Kansalliset keskuspankit testaavat setelinkäsittelylaitteiden tyyppit yhteisiä testausmenetelmiä noudattaen.

2. Testauksen läpäisseet setelinkäsittelylaitteiden tyypit sisällytetään 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla EKP:n verkkosivuilla olevaan luetteloon niin kauan kuin testitulokset ovat voimassa. Jos tietyn tyyppinen setelinkäsittelylaite menettää tänä aikana kykynsä havaita kaikki eurojärjestelmän tiedossa olevat väärät eurosetelit, tyyppi poistetaan luettelosta EKP:n täsmentämisen menettelyn mukaisesti.

3. Kun setelinkäsittelylaitteen tyyppi on läpäissyt testauksen, testitulokset ovat voimassa koko euroalueella vuoden ajan sen kuukauden päättymisestä lukien, jona testitulos on julkaistu EKP:n verkkosivuilla edellyttäen, että setelinkäsittelylaitteen tyyppi säilyttää kyvyn havaita kaikki eurojärjestelmän tiedossa olevat väärät eurosetelit kyseisen ajanjakson ajan.

4. Eurojärjestelmä ei ole vastuussa siitä, että testauksen läpäissyt tietyn tyyppinen setelinkäsittelylaite ei pysty luokittelemaan ja käsittelemään euroseteleitä liitteissä IIa ja IIb kuvatulla tavalla.

10 artikla

Eurojärjestelmän valvontatoimenpiteet ja korjaustoimenpiteet

1. Jollei kansallisen oikeuden vaatimuksista muuta johdu, kansallisilla keskuspankeilla on oikeus i) tehdä tarkastuksia paikan päällä, myös ilmoittamatta, rahaa käsittelevien laitosten tiloissa valvoakseen niiden setelinkäsittelylaitteita ja erityisesti laitteiden kykyä tarkastaa aitous ja kunto ja yhdistää mahdollisesti väärät eurosetelit ja sellaiset eurosetelit, jotka eivät ole selvästi oikeita, tilinhaltijaan ja ii) tarkastaa setelinkäsittelylaitteiden käyttöä ja valvontaa, tarkastettujen eurosetelien käsittelyä sekä manuaalista aitous- ja kuntotarkastusta ohjaavat prosessit.

2. Jollei kansallisen oikeuden vaatimuksista muuta johdu, kansallisilla keskuspankeilla on oikeus ottaa näytteitä käsitellyistä euroseteleistä tarkastaakseen ne omissa tiloissaan.

3. Jos kansallinen keskuspankki havaitsee paikalla tehtävän tarkastuksen kuluessa, että tämän päätöksen määräyksiä ei ole noudatettu, sen tulee vaatia, että rahaa käsittelevä laitos ottaa käyttöön korjaavat toimenpiteet määrätyn ajan kuluessa. Vaatimuksen esittänyt kansallinen keskuspankki voi EKP:n puolesta kieltää rahaa käsittelevää laitosta palauttamasta kiertoon tietyn arvoisia euroseteleitä, kunnes päätöksen määräysten noudattamatta jättäminen on korjattu. Jos päätöksen määräysten noudattamatta jättäminen johtuu siitä, että tietyn tyyppinen setelinkäsittelylaite ei toimi asianmukaisesti, mainittu laite voidaan tämän johdosta poistaa 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettusta luettelosta.

4. Määräysten noudattamatta jättämiseksi katsotaan se, että rahaa käsittelevä laitos ei tee tarkastuksen yhteydessä yhteistyötä kansallisen keskuspankin kanssa.

11 artikla

Raportointivelvoitteet

Jotta EKP ja kansalliset keskuspankit voivat valvoa sitä, noudattavatko rahaa käsittelevät laitokset tätä päätöstä ja valvoa rahan kierron kehitystä, rahaa käsittelevien laitosten on i) ilmoitettava kansallisille keskuspankeille kirjallisesti, elektroniset välineet mukaan lukien, ennen kuin tietyn tyyppinen setelinkäsittelylaite otetaan käyttöön ja ii) toimitettava kansallisille keskuspankeille liitteessä IV täsmennetyt tiedot.

12 artikla

Kustannukset

1. Eurojärjestelmä ei korvaa rahaa käsitteleville laitoksille niille tämän päätöksen noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia.

2. Eurojärjestelmä ei korvaa lisäkustannuksia, joita rahaa käsitteleville laitoksille aiheutuu liikkeeseen laskettavien eurosetelien muutetuista tai uusista turvatekijöistä.

13 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä päätös tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2011. Kukin kansallinen keskuspankki voi päättää antaa omissa jäsenvaltioissaan rahaa käsitteleville laitoksille siirtymäajan liitteessä IV tarkoitettujen tilastotietojen raportoinnin osalta. Liitettä IV sovelletaan viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2012.

2. Rahaa käsittelevillä laitoksilla on niissä jäsenvaltioissa, jotka ottavat euron käyttöön 1 päivänä tammikuuta 2011 tai sen jälkeen, euron käyttöönottopäivästä lukien vuoden siirtymäaika tämän päätöksen soveltamiseen.

Tehty Frankfurt am Mainissa 16 päivänä syyskuuta 2010.

EKP:n puheenjohtaja
Jean-Claude TRICHET

LIITE I

SETELINKÄSITTELYLAITTEET

1. Yleiset tekniset vaatimukset

- 1.1 Jotta laitetta voidaan pitää setelinkäsittelylaitteena, sen on kyettävä käsittelemään eurosetelieriä, luokittelemaan yksittäiset eurosetelit ja fyysisesti erottelemaan eurosetelit niiden saamien luokitusten mukaan ilman koneen käyttäjän myötävaikutusta liitteen IIa ja IIb mukaisesti. Setelinkäsittelylaitteissa on oltava vaadittu määrä tarkoitukseen varattuja lajittelulokeroita ja/tai muita keinoja, joilla voidaan varmistaa se, että käsitellyt eurosetelit erotellaan toisistaan luotettavasti.
- 1.2 Setelinkäsittelylaitteiden on oltava muunneltavissa sen varmistamiseksi, että ne kykenevät luotettavasti havaitsemaan uudet väärennökset. Lisäksi niiden on oltava muunneltavissa, jotta on mahdollista asettaa tiukempia tai vähemmän tiukoja kuntoa koskevia lajittelukriteereitä, jos se on tarpeen.

2. Setelinkäsittelylaitteiden ryhmät

Setelinkäsittelylaitteet ovat joko asiakkaiden käyttämiä laitteita tai henkilökunnan käyttämiä laitteita:

Taulukko 1

Asiakkaiden käyttämät laitteet

A. Asiakkaiden käyttämät laitteet, joihin käteistä talletetaan niin, että asiakas kyetään jäljittämään		
1.	Talletusautomaatit	Talletusautomaatit antavat asiakkaille mahdollisuuden pankkikorttia tai muita keinoja käyttämällä tallettaa euroseteleitä pankkitileilleen, mutta niissä ei ole käteisnostotoimintoa. Talletusautomaatit tarkastavat eurosetelien aitouden ja mahdollistavat tilinhaltijan jäljittämisen; kuntotarkastukset ovat valinnaisia.
2.	Käteisen kierrätysautomaatit	Käteisen kierrätysautomaatit antavat asiakkaille mahdollisuuden pankkikorttia tai muita keinoja käyttämällä tallettaa euroseteleitä pankkitileiltään ja nostaa euroseteleitä pankkitileiltään. Käteisen kierrätysautomaatit tarkastavat eurosetelien aitouden ja kunnan ja mahdollistavat tilinhaltijan jäljittämisen. Nostoihin käteisen kierrätysautomaatit voivat käyttää aitoja ja hyväkuntoisia euroseteleitä, jotka muut asiakkaat ovat tallettaneet aiemmissa tapahtumissa.
3.	Yhdistetyt talletusautomaatit	Yhdistetyt talletusautomaatit antavat asiakkaille mahdollisuuden pankkikorttia tai muita keinoja käyttämällä tallettaa euroseteleitä pankkitileilleen ja nostaa euroseteleitä pankkitileiltään. Yhdistetyt talletusautomaatit tarkastavat eurosetelien aitouden ja mahdollistavat tilinhaltijan jäljittämisen; kuntotarkastukset ovat valinnaisia. Nostoihin yhdistetyt talletusautomaatit eivät käytä sellaisia euroseteleitä, jotka muut asiakkaat ovat tallettaneet aiemmissa tapahtumissa, vaan ainoastaan erikseen niihin ladattuja euroseteleitä.
B. Muut asiakkaiden käyttämät laitteet		
4.	Käteisnostoautomaatit	Käteisnostoautomaatit ovat käteisnostolaitteita, jotka tarkastavat eurosetelien aitouden ja kunnan ennen niiden jakamista asiakkaille. Käteisnostoautomaatit käyttävät rahaa käsittelevien laitteiden tai muiden automatisoitujen järjestelmien (kuten myyntiautomaattien) niihin lataamia euroseteleitä.

Taulukko 2

Henkilökunnan käyttämät laitteet

1.	Setelinlajittelulaite	Setelinlajittelulaitteet tarkastavat eurosetelien aitouden ja kunnon.
2.	Setelien aitouden tarkastuslaite	Setelien aitouden tarkastuslaitteet tarkastavat eurosetelien aitouden.
3.	Pankkivirkailijaa avustavat käteistä kierrättävät laitteet	Pankkivirkailijaa avustavat käteistä kierrättävät laitteet ovat käteistä kierrättäviä laitteita, joita käyttävät rahaa käsittelevät laitokset ja jotka tarkastavat eurosetelien aitouden ja kunnon. Pankkivirkailijaa avustavat käteistä kierrättävät laitteet voivat käyttää nostoihin aitoja ja hyväkuntoisia euroseteleitä, jotka muut asiakkaat ovat tallettaneet aiemmissa tapahtumissa. Sen lisäksi ne pitävät eurosetelit turvassa ja mahdollistavat sen, että rahaa käsittelevät laitokset hyvittävät tai veloittavat asiakkaiden pankkitilejä.
4.	Pankkivirkailijaa avustavat laitteet	Pankkivirkailijaa avustavat laitteet ovat laitteita, joita rahaa käsittelevät laitokset käyttävät ja jotka tarkastavat eurosetelien aitouden. Sen lisäksi ne pitävät eurosetelit turvassa ja mahdollistavat sen, että rahaa käsittelevät laitokset hyvittävät tai veloittavat asiakkaiden pankkitilejä.

Kun asiakkaat syöttävät talletettavia euroseteleitä pankkivirkailijaa avustaviin käteistä kierrättäviin laitteisiin tai pankkivirkailijaa avustaviin laitteisiin tai ottavat näiden laitteiden jakamia euroseteleitä, kyseisiä laitteita on pidettävä asiakkaiden käyttäminä laitteina ja niiden on luokiteltava ja käsiteltävä euroseteleitä liitteen Iia mukaisesti.

3. Setelinkäsittelylaitetyypit

Eurojärjestelmä testaa setelinkäsittelylaitetyyppejä. Setelinkäsittelylaitetyypit voidaan erottaa toisistaan niiden erityisten havaitsemisjärjestelmien, ohjelmiston ja muiden niiden ydintoimintojen suorittamisen osatekijöiden avulla. Niitä ovat a) aitojen eurosetelien tunnistaminen; b) vääriksi epäiltyjen eurosetelien havaitseminen ja erotteleminen; c) huonokuntoisten eurosetelien havaitseminen ja erotteleminen hyväkuntoisista euroseteleistä, jos näin tehdään ja d) mahdollisesti vääriksi euroseteleiksi tunnistettujen esineiden ja sellaisten eurosetelien jäljittäminen, joita ei ole selvästi todettu aidoiksi, jos näin tehdään.

LIITE IIa

EUROSETELIEN LUOKITTELU JA KÄSITTELY ASIAKKAIDEN KÄYTTÄMILLÄ LAITTEILLA

Eurosetelit luokitellaan yhteen seuraavista ryhmistä ja erotellaan fyysisesti ryhmittäin. Laitteiden, jotka eivät tarkasta eurosetelien kuntoa, ei tarvitse erotella ryhmiä 4a ja 4b.

Taulukko 1

Eurosetelien luokittelu ja käsittely Asiakkaiden käyttämällä laitteilla, joihin talletetaan käteistä rahaa ja jotka jäljittävät asiakkaan

Ryhmä	Ominaisuudet	Toimenpiteet
1 Esineet, joita ei ole tunnistettu euroseteleiksi	Ei ole tunnistettu euroseteleiksi jostakin seuraavasta syystä: — kyseessä on muu kuin euroseteli — kyseessä on eurosetelin kaltainen esine — kuva tai koko on väärä — kulmassa tai kulmissa on suuri taitos tai osa tai osia puuttuu — laitteessa on syöttö- tai siirtovirhe.	Laite palauttaa esineen asiakkaalle.
2 Mahdollisesti väärät eurosetelit	Kuva ja muoto tunnistettu, mutta yksi tai useampi aitoustekijä, jonka laite on tarkastanut, on jäänyt havaitsematta tai se on selkeästi sietorajan ulkopuolella.	Kierrosta poistaminen. Toimitettava toimivaltaisille kansallisille viranomaisille aitouden tarkastamista varten yhdessä tilinhaltijaa koskevien tietojen kanssa välittömästi tai viimeistään 20 työpäivän kuluessa laitteeseen tallettamisesta. Tilinhaltijan tiliä ei hyvitetä.
3 Eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi	Kuva ja muoto tunnistettu, mutta kaikkia laitteen tarkastamia aitoustekijöitä ei ole tunnistettu laatu- ja/tai sietorajapoikkeamien vuoksi. Useimmissa tapauksissa huonokuntoisia euroseteleitä.	Kierrosta poistaminen. Eurosetelit käsitellään erikseen ja toimitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille aitouden tarkastamista varten välittömästi tai viimeistään 20 työpäivän kuluessa laitteeseen tallettamisesta. Tiedot tilinhaltijasta säilytetään kahdeksan viikon ajan sen jälkeen, kun laite on havainnut eurosetelit. Tiedot annetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille niiden pyynnöstä. Vaihtoehtoisesti toimivaltaisen kansallisen viranomaisen kanssa voidaan sopia, että tilinhaltijan jäljittämisen mahdollistavat tiedot toimitetaan kyseisille viranomaisille yhdessä eurosetelien kanssa. Tilinhaltijan tiliä voidaan hyvittää.
4a Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja hyväkuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitous- ja kuntotarkastukset antavat positiivisen tuloksen.	Seteli voidaan palauttaa kiertoon. Tilinhaltijan tiliä hyvitetään.
4b Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja huonokuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitoustarkastukset antavat positiivisen tuloksen. Ainakin yksi tarkastetuista kuntokriteereistä antaa negatiivisen tuloksen.	Ei voida palauttaa kiertoon ja palautetaan kansalliselle keskuspankille. Tilinhaltijan tiliä hyvitetään.

Laite ei palauta asiakkaalle 2- ja 3-ryhmiin kuuluvia euroseteleitä, jos laite sallii talletustapahtuman peruuttamisen. Mainitunlaisten eurosetelien pitäminen laitteessa silloin, kun tapahtuma peruutetaan, voidaan toteuttaa varastoimalla ne laitteessa olevaan erilliseen väliaikaiseen varastoon.

Kansallinen keskuspankki voi sopia rahaa käsittelevän laitoksen kanssa, että 3-ryhmän euroseteleitä ei erotella fyysisesti 4a- ja 4b-ryhmien euroseteleistä ja että sellaisessa tapauksessa kaikkia kolmea ryhmää käsitellään 3-ryhmän euroseteleinä.

Taulukko 2

Eurosetelien luokittelu ja käsittely muilla asiakkaiden käyttämillä laitteilla

Ryhmä	Ominaisuudet	Toimenpiteet
A i) Esineet, joita ei ole tunnistettu euroseteleiksi; ii) mahdollisesti väärät eurosetelit tai iii) eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi	<p>i) Ei ole tunnistettu euroseteleiksi josta-kin seuraavasta syystä:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kyseessä on muu kuin euroseteli — kyseessä on eurosetelin kaltainen esine — kuva tai koko on väärä — kulmassa tai kulmissa on suuri taitos tai osa tai osia puuttuu — laitteessa on syöttö- tai siirto- virhe. <p>ii) Tunnistettu mahdollisesti vääräksi euroseteliksi, koska kuva ja muoto on tunnistettu, mutta yksi tai useampi aitoustehtävä, jonka laite on tarkastanut, on jäänyt havaitsematta tai se on selkeästi sietorajan ulkopuolella.</p> <p>iii) Eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi, koska kuva ja muoto on tunnistettu, mutta kaikkia laitteen tarkastamia aitoustehtäviä ei ole tunnistettu laatu- ja/tai sietorajapoikkeamien vuoksi. Useimmissa tapauksissa huonokuntoisia euroseteleitä.</p>	<p>Kierrosta poistaminen.</p> <p>Toimitettava oikeaksi tunnistamista varten toimivaltaisille kansallisille viranomaisille välittömästi tai viimeistään 20 työpäivän kuluessa siitä, kun laite on havainnut ne.</p>
B1 Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja hyväkuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitous- ja kuntotarkastukset antavat positiivisen tuloksen.	Voidaan jakaa asiakkaille.
B2 Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja huonokuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitoustarkastukset antavat positiivisen tuloksen. Ainakin yksi tarkastetuista kuntokriteereistä antaa negatiivisen tuloksen.	Ei voida jakaa asiakkaille ja palautetaan kansalliseen keskuspankkiin.

LIITE IIb

EUROSETELIEN LUOKITTELU JA KÄSITTELY HENKILÖKUNNAN KÄYTTÄMILLÄ LAITTEILLA

Eurosetelit luokitellaan yhteen seuraavista ryhmistä ja erotellaan fyysisesti ryhmittäin. Laitteiden, jotka eivät tarkasta eurosetelien kuntoa, ei tarvitse erotella ryhmiä B1 ja B2.

Eurosetelien luokittelu ja käsittely henkilökunnan käyttämällä laitteilla

Ryhmä	Ominaisuudet	Toimenpiteet	
A	<p>i) Esineet, joita ei ole tunnistettu euroseteleiksi;</p> <p>ii) mahdollisesti väärät eurosetelit tai</p> <p>iii) eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi</p>	<p>i) Ei ole tunnistettu euroseteleiksi jostakin seuraavasta syystä:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kyseessä on muu kuin euroseteli — kyseessä on setelien kaltainen esine — kuva tai koko on väärä — kulmassa tai kulmissa on suuri taitos tai osa tai osia puuttuu — laitteessa on syöttö- tai siirtovirhe. <p>ii) Tunnistettu mahdollisesti vääräksi euroseteliksi, koska kuva ja muoto on tunnistettu, mutta yksi tai useampi aitoustekijä, jonka laite on tarkastanut, on jäänyt havaitsematta tai se on selkeästi sietorajan ulkopuolella.</p> <p>iii) Eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi, koska kuva ja muoto on tunnistettu, mutta kaikkia laitteen tarkastamia aitoustekijöitä ei ole tunnistettu laatu- ja/tai sietorajapoikkeamien vuoksi. Useimmissa tapauksissa huonokuntoisia euroseteleitä.</p>	<p>Laite palauttaa esineen käyttäjälle jatkoarviointia ja käsittelyä varten.</p> <p>i) Esineet, joita ei ole tunnistettu euroseteleiksi: sen jälkeen, kun henkilökunta on arvioinut ne ulkonäön perusteella, nämä esineet erotetaan mahdollisesti väärästä euroseteleistä ja euroseteleistä, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi;</p> <p>ii) mahdollisesti väärät eurosetelit ja</p> <p>iii) eurosetelit, joita ei ole selvästi tunnistettu oikeiksi: Nämä käsitellään erikseen ja toimitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille aitouden lopullista tarkastamista varten välittömästi tai viimeistään 20 työpäivän kuluessa laitteeseen tallettamisesta.</p>
B1	Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja hyväkuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitous- ja kuntotarkastukset antoivat positiivisen tuloksen	Seteli voidaan palauttaa kiertoon. Tilinhaltijan tiliä hyvitetään.
B2	Eurosetelit, jotka on tunnistettu aidoiksi ja huonokuntoisiksi	Kaikki laitteen suorittamat aitoustarkastukset antoivat positiivisen tuloksen. Ainakin yksi tarkastetuista kuntokriteereistä antoi negatiivisen tuloksen.	Ei voida palauttaa kiertoon ja palautetaan kansalliselle keskuspankille. Tilinhaltijan tiliä hyvitetään.

Erityiset luokittelu- ja lajittelusäännöt erälle henkilökunnan käyttämille laitteille

- Setelinlajittelulaitteet luokittelevat ja lajittelevat fyysisesti eurosetelit A-, B1- ja B2-ryhmiin siten kuin liitteessä IIb on määritetty, mitä varten tarvitaan ainakin kolme tarkoitusta varten varattua lajittelulokeroa, jotta voidaan välttää laitteen käyttäjän puuttuminen laitteen toimintaan.

2. Sellaiset setelinlajittelulaitteet, joissa on vain kaksi tarkoitukseen varattua lajittelulokeroa, voivat kuitenkin luokitella ja lajitella euroseteleitä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
    - a) Aitous- ja kuntotarkastukset tehdään samalla syöttökerralla. Mainitulla syöttökerralla kaikki B1-ryhmään kuuluvat eurosetelit on lajiteltava yhteen lajittelulokeroon, kun taas sekä A- että B2-ryhmään kuuluvat eurosetelit lajitellaan toiseen erilliseen lajittelulokeroon, joka ei ole missään fyysisessä kosketuksessa minkään B1-ryhmään kuuluvan eurosetelin kanssa.
    - b) Jos A-ryhmän eurosetelin todetaan olevan toisessa lajittelulokerossa, käyttäjän on syötettävä toisessa lajittelulokerossa olevat eurosetelit uudelleen laitteen läpi. Tällä toisella syöttökerralla ne eurosetelit, jotka ovat mahdollisesti vääriä, on erotettava B2-ryhmän euroseteleistä lajittelemalla ensin mainitut tarkoitukseen varattuun lajittelulokeroon.
  3. Setelien aitouden tarkastuslaitteet luokittelevat ja fyysisesti lajittelevat eurosetelit A- ja B-ryhmiin, mitä varten tarvitaan ainakin kaksi tarkoitukseen varattua lajittelulokeroa, jotta voidaan välttää laitteen käyttäjän puuttuminen laitteen toimintaan.
  4. Sellaiset setelien aitouden tarkastuslaitteet, joissa on vain yksi tarkoitukseen varattu lajittelulokero, voivat kuitenkin luokitella ja lajitella euroseteleitä, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
    - a) Aina kun käsitellään A-ryhmään kuuluvaa euroseteliä, laitteen on välittömästi lopetettava käsittely ja pidettävä A-ryhmään kuuluva euroseteli sellaisessa asennossa, joka estää fyysisen kosketuksen aidoiksi todettuihin euroseteleihin.
    - b) Aitoustarkastuksen tulos on ilmoitettava jokaisesta yksittäisestä A-ryhmän eurosetelistä näytöllä.
    - c) Laitteen on tarkastettava, onko laitteessa A-ryhmän euroseteli, kun se lopettaa käsittelyn, ja käsittelyä voidaan jatkaa vasta sen jälkeen, kun laitteen käyttäjä on poistanut fyysisesti A-ryhmän eurosetelin.
    - d) Kussakin käsittelymoodin keskeytyksessä vain yksi A-ryhmän euroseteli saa olla laitteen käyttäjän saatavilla.
-

LIITE IIIa

VÄHIMMÄISVAATIMUKSET EUROSETELIIEN AUTOMATISOIDULLE KUNTOTARKASTUKSELLE

Tässä liitteessä asetetaan vähimmäisvaatimukset eurosetelien automatisoidulle kuntotarkastukselle setelinkäsittelylaitteilla.

Kuntotarkastuksessa katsotaan huonokuntoisiksi sellaiset eurosetelit, joissa on jokin jäljempänä määrättyjä pakollisia vaatimuksia koskeva puute.

Hyväksyttävä sietoraja setelinkäsittelylaitteiden suorittamille kuntotarkastuksille on viisi prosenttia. Tämä merkitsee sitä, että laitteet voivat luokitella virheellisesti ja lajitella hyväkuntoisiksi korkeintaan viisi prosenttia niistä euroseteleistä, jotka eivät täytä kuntokriteereitä.

Taulukko 1

Luettelo lajittelukriteereistä automatisoitua kuntoon perustuvaa lajittelua varten

Puute		Määritelmä
1.	Lika	Seteli likaantunut kauttaaltaan
2.	Tahra	Yhdessä kohtaa seteliä oleva likakeskittymä
3.	Töherrys	Euroseteliin lisätty kuva tai kirjaimet, jotka on kirjoitettu tai merkitty millä hyvänsä tavalla
4.	Haalistunut seteli	Painoväri irronnut eurosetelistä tai sen osasta esim. pesussa
5.	Repeytymä	Ei kaippaa tarkempaa selitystä
6.	Reikä	Ei kaippaa tarkempaa selitystä
7.	Rikkiäinen seteli	Eurosetelin vähintään yhdestä reunasta puuttuu osa tai osia (vrt. osan puuttuminen setelin keskeltä katsotaan reiäksi)
8.	Korjaus	Osia yhdestä tai useammasta eurosetelistä liitetty yhteen teipillä tai liimalla
9.	Rypistynyt seteli	Useita epäsäännöllisiä taitteita
10.	Pehmennyt seteli	Setelin rakenne on heikentynyt siten, että seteli on menettänyt jäykkyytensä
11.	Taitos	Ei kaippaa tarkempaa selitystä
12.	Taitettu kulma	Ei kaippaa tarkempaa selitystä

Tarkempaa tietoa lajittelukriteereistä

1. Lika

Lika lisää eurosetelien optista tiheyttä. Seuraavassa taulukossa täsmennetään hyväkuntoisiksi luokiteltavien setelien suurin sallittu tiheyden lisäys raja-arvoa edustavissa näytteissä verrattuna uusiin euroseteleihin:

Taulukko 2:

Optisen tiheyden tasot

Setelin nimellisarvo	Suurin sallittu tiheyden lisäys raja-arvoa edustavassa näytteessä verrattuna uuteen euroseteliin	Suodatin
5 euroa	0,06	Magenta
10 euroa	0,06	Magenta
20 euroa	0,08	Magenta
50 euroa	0,07	Magenta
100 euroa	0,07	Magenta
200 euroa	0,04	Magenta
500 euroa	0,04	Magenta

Eurosetelit ovat huonokuntoisia, jos ne eivät täytä näitä kriteerejä. Kansalliset keskuspankit pitävät mallieuroseteleitä, joista ilmenee näihin kriteereihin perustuva likaisuuden aste. Mallieurosetelien tiheysmitat perustuvat seuraaviin kriteereihin:

- Tiheysmittastandardi: ISO 5 osat 3 ja 4
- Suodatinstandardi: DIN 16536
- Absoluuttiset mitat: standardi kalibrointi (valkoinen ruutu)
- Polarisaaatiosuodatin: päällä
- Aukko: 3 mm
- Valotus: D65/2
- Tausta: valkoinen ruutu standardi kalibrointi

Tiheyden lisäys mallisetelissä on korkein arvo vähintään neljän mittauspisteen keskiarvoista setelin etu- ja takapuolelta mitattuna alueella, jolla ei ole painojälkeä eikä vesileimamodulaatiota.

2. Tahra

Eurosetelit ovat huonokuntoisia, jos niissä on vähintään 9 mm kertaa 9 mm:n alueen peittävä paikallinen likakeskittymä kohdassa, jossa ei ole painojälkeä, tai vähintään 15 mm kertaa 15 mm:n alueen peittävä likakeskittymä kohdassa, jossa on painojälki.

3. Töhrerys

Tällä hetkellä töhreryksen havaitsemisesta ei ole pakollisia vaatimuksia.

4. Haalistunut seteli

Euroseteli voi haalistua esimerkiksi pesussa tai joutuessaan tekemisiin vahvojen kemiallisten aineiden kanssa. Tällaiset huonokuntoiset eurosetelit voidaan mahdollisesti havaita tarkastettaessa kuvaa tai ultraviolettivalossa näkyviä aitouskijöitä.

5. Repeytymä

Eurosetelit ovat huonokuntoisia, jos niissä on avoimia repeytymiä, joita laitteen kuljetushihna(t) ei(vät) osittain tai kokonaan peitä ja jos repeytymä on kooltaan jäljempänä ilmoitettua suurempi.

Taulukko 3

Repeytymä

Suunta	Leveys	Pituus
Pystysuunnassa	4 mm	8 mm
Vaakasunnassa	4 mm	15 mm
Viistossa	4 mm	18 mm (*)

(*) Tämä mitataan setelin siitä reunasta, josta repeytymä alkaa (repeytymän kohtisuora projektiio setelin reunalla), ei itse repeytymän pituutena.

6. Reikä

Eurosetelit ovat huonokuntoisia, jos niissä on reikiä, joita laitteen kuljetushihna(t) ei(vät) osittain tai kokonaan peitä ja jos reikä on suurempi kuin 10 mm².

7. Rikkinäinen seteli

Eurosetelit ovat huonokuntoisia, jos pituutta on pienennetty vähintään 6 mm tai leveyttä vähintään 5 mm. Mittoja verrataan eurosetelien nimellispituuksiin ja -leveyksiin.

8. Korjaus

Korjatussa eurosetelissä osia yhdestä tai useammasta setelistä on liitetty yhteen esimerkiksi teippaamalla tai liimaamalla. Euroseteli on huonokuntoinen, jos yli 50 µm paksu teippi peittää sen pinnasta yli 10 mm kertaa 40 mm:n alueen.

9. Rypistynyt seteli

Rypistyneet eurosetelit havaitaan yleensä sen vuoksi, että niiden heijastavuus tai jäykkyys on kärsinyt. Niiden osalta ei ole mitään pakollisia vaatimuksia.

10. Pehmennyt seteli

Eurosetelit, joiden jäykkyys on hyvin vähäistä, lajitellaan huonokuntoisiksi, mikäli se on mahdollista. Koska pehmenemistä yleensä esiintyy lähinnä likaantumisen yhteydessä, pehmenneet eurosetelit havaitaan yleensä likaisuutta tarkastettaessa. Niiden osalta ei ole mitään pakollisia vaatimuksia.

11. Taitos

Taitetut eurosetelit voidaan havaita eurosetelien kokoa mittaavilla sensoreilla, koska niiden pituus tai leveys on pienentynyt. Taitokset voidaan havaita myös tarkastettaessa setelin paksuutta. Teknisten rajoitusten vuoksi kuitenkin vain sellaiset taitokset, jotka täyttävät rikkinäisyyttä koskevat kriteerit, eli taitokset, jotka johtavat pituuden pienemiseen yli 6 mm:llä tai leveyden pienemiseen yli 5 mm:llä, voidaan havaita ja vain tällaisia taitoksia sisältävät setelit ovat huonokuntoisia.

12. Taitettu kulma

Euroseteli on huonokuntoinen, jos siinä on taitettu kulma, jonka pinta-ala on yli 130 mm² ja jonka lyhyemmän reunan pituus on suurempi kuin 10 mm.

LIITE IIIb

VÄHIMMÄISVAATIMUKSET EUROSETELIEN MANUAALISELLE KUNTOTARKASTUKSELLE

Tässä liitteessä esitetään vähimmäisvaatimukset koulutetun henkilökunnan suorittamalle eurosetelien manuaaliselle kuntotarkastukselle.

Kuntotarkastuksessa eurosetelit, joissa on jokin jäljempänä esitetystä taulukossa mainittu puute tai selvästi havaittava näkyviä turvatekijöitä koskeva puute, katsotaan huonokuntoisiksi. Taitetut eurosetelit ja eurosetelit, joista kulma on taitettu, voidaan kuitenkin korjata taitamalla ne käsin takaisin oikeaan asentoon, jos se on mahdollista. Kuntotarkastukset suoritetaan tarkastamalla yksittäiset eurosetelit silmämääräisesti eivätkä ne edellytä minkäänlaisten välineiden käyttöä.

Luettelo lajittelukriteereistä manuaalista kuntotarkastusta varten

Tarkastettava seikka		Kuvaus
1.	Lika	Silmin havaittava eurosetelin likaisuus
2.	Tahra	Silmin havaittava likakeskittymä
3.	Töherrys	Silmin havaittava euroseteliin lisätty kuva tai kirjaimet, jotka on kirjoitettu tai merkitty millä hyvänsä tavalla
4.	Haalistunut seteli	Painoväri irronnut eurosetelistä tai sen osasta silmin havaittavalla tavalla esim. pesussa
5.	Repeytymä	Euroseteli, jonka ainakin yksi reuna on revennyt
6.	Reikä	Euroseteli, jossa on ainakin yksi silmin havaittava reikä
7.	Rikkinäinen seteli	Euroseteli, jonka ainakin yhdestä reunasta puuttuu osa/osia (vrt. reikä), esim. puuttuva kulma
8.	Korjaus	Osia yhdestä tai useammasta eurosetelistä on liitetty yhteen teipillä, liimalla tai muulla tavalla
9.	Rypistynyt seteli	Euroseteli, jossa on useita satunnaisia taitoksia, jotka vaikuttavat huomattavasti sen ulkonäköön
10.	Pehmennyt seteli	Euroseteli, jonka rakenne on heikentynyt siten, että seteli on selvästi menettänyt jäykkyytensä
11.	Taitettu euroseteli	Euroseteli, joka on taitettu, mukaan lukien euroseteli, jota ei voida taittaa takaisin oikeaan asentoon
12.	Taitettu kulma	Euroseteli, jossa on ainakin yksi selvästi havaittava taitettu kulma

LIITE IV

TIEDONKERUU RAHAA KÄSITTELEVILTÄ LAITOKSILTA

1. **Tavoitteet**

Tiedonkeruun tavoitteena on mahdollistaa se, että kansalliset keskuspankit ja EKP valvovat rahaa käsittelevien laitosten asianomaista toimintaa ja rahan kierron kehitystä.

2. **Yleiset periaatteet**

- 2.1 Setelinkäsittelylaitteita koskevat tiedot ilmoitetaan vain silloin, kun laitteita käytetään setelien kiertoon palauttamiseen.
- 2.2 Rahaa käsittelevät laitokset toimittavat jäsenvaltioidensa kansallisille keskuspankeille säännöllisesti seuraavat tiedot:
- tiedot laitoksista, joissa rahaa käsitellään, kuten sivukonttoreista ja
  - tiedot setelinkäsittelylaitteista ja käteisautomaateista.
- 2.3 Lisäksi rahaa käsittelevät laitokset, jotka palauttavat euroseteleitä kiertoon seteleitä käsittelevien laitteiden ja käteisautomaattien välityksellä, toimittavat jäsenvaltionsa kansalliselle keskuspankille säännöllisesti seuraavat tiedot:
- tiedot setelinkäsittelylaitteilla ja käteisautomaateilla suoritettujen käteisoperaatioiden määrästä (käsiteltyjen eurosetelien lukumäärä)
  - tiedot syrjäseuduilla sijaitsevista luottolaitosten konttoreista, joissa käteispalvelujen käyttö on vähäistä ja setelien kunto tarkastetaan käsin.

3. **Tiedon tyyppi ja raportointivaatimukset**

- 3.1 Kerätty tieto jaetaan tyyppinsä mukaan perustietoihin (master data) ja toiminnallisiin tietoihin.

Perustiedot

- 3.2 Perustiedot kattavat seuraavat tiedot: a) yksittäiset rahaa käsittelevät laitokset ja niiden käytössä olevat setelien käsittelylaitteet ja käteisautomaatit ja b) luottolaitosten syrjäiset sivukonttorit.
- 3.3 Perustiedot toimitetaan kansallisille keskuspankeille tämän päätöksen soveltamispäivänä ja kuuden kuukauden välein soveltamispäivästä lukien. Lisäyksessä 1 esitetystä mallissa yksilöidyt tiedot on toimitettava, vaikka kansallinen keskuspankki voi edellyttää, että ne toimitetaan eri muodossa. Kansalliset keskuspankit voivat siirtymäkauden ajan pyytää kuukausittaista raportointia, jos niiden käytäntö oli sellainen ennen tämän päätöksen voimaantuloa, tai neljännesvuosittaista raportointia.
- 3.4 Kansallinen keskuspankki voi päättää valvontasyistä kerätä tietoa paikallistasolla kuten sivukonttoreilta.
- 3.5 Kansallinen keskuspankki voi päättää sulkea raportointivaatimusten soveltamisalan ulkopuolelle sellaiset eurosetelien käsittelylaitteet, joita käytetään vain kassalta jaettujen eurosetelien käsittelyyn.
- 3.6 Lisäyksessä 3 esitetystä mallissa yksilöidyt syrjäisiä sivukonttoreita koskevat tiedot on toimitettava, vaikka kansallinen keskuspankki voi edellyttää, että ne toimitetaan eri muodossa.

Toiminnalliset tiedot

- 3.7 Toiminnallisiksi tiedoiksi luokitellaan tiedot, jotka saadaan rahaa käsittelevien laitosten suorittamasta eurosetelien käsittelystä ja kiertoon palauttamisesta.
- 3.8 Kansallinen keskuspankki voi päättää, että asetuksen (EY) N:o 1338/2001 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuilla muilla talouden toimijoilla ei ole velvollisuutta toimittaa toiminnallisia tietoja, jos niiden eurosetelien lukumäärä, jonka ne palauttavat kiertoon käteisautomaattien välityksellä alittaa tietyn kansallisen keskuspankin määrittämän rajan.

- 3.9 Tiedot toimitetaan kuuden kuukauden ajanjaksoilta. Tiedot ilmoitetaan kansalliselle keskuspankille viimeistään kahden kuukauden kuluttua asianomaisesta raportointijaksosta eli helmikuun ja elokuun lopussa. Tiedot voidaan toimittaa käyttämällä lisäyksessä 2 olevaa mallia. Kansalliset keskuspankit voivat siirtymäkauden ajan pyytää kuukausittaista raportointia, jos niiden käytäntö oli sellainen ennen tämän päätöksen voimaantuloa, tai neljännesvuosittaista raportointia.
- 3.10 Tietoja toimittavat rahaa käsittelevät laitokset, jotka fyysisesti käsittelevät euroseteleitä. Jos rahaa käsittelevä laitos hankkii aitous- ja kuntotarkastukset alihankintana toiselta rahaa käsittelevältä laitokselta, tiedot toimittaa 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimetty rahaa käsittelevä laitos.
- 3.11 Rahaa käsittelevät laitokset ilmoittavat tiedot kappaleina (määrä), yhteenlaskettuina kansallisella tasolla ja jaoteltuina eurosetelien nimellisarvoittain. Luottolaitosten syrjäisten sivukonttoreiden osalta toiminnalliset tiedot raportoidaan erikseen.
- 3.12 Kansallinen keskuspankki voi päättää valvontasyistä kerätä tietoa paikallistasolla, kuten sivukonttoreilta.
- 3.13 Kansallinen keskuspankki voi päättää sulkea raportointivaatimusten soveltamisalan ulkopuolelle sellaiset eurosetelit, jotka käsitellään eurosetelien käsittelylaitteilla ja jotka jaetaan kassalta.
- 3.14 Rahaa käsitteleviä laitoksia, jotka ovat hankkineet aitous- ja kuntotarkastukset alihankintana muilta rahaa käsitteleviltä laitoksilta, saatetaan pyytää toimittamaan kansalliselle keskuspankille yksityiskohtaisia tietoja viimeksi mainituista.
- 3.15 Lisäyksessä 3 esitetystä mallissa yksilöidyt syrjäisiä sivukonttoreita koskevat tiedot on toimitettava, vaikka kansallinen keskuspankki voi edellyttää tietojen toimittamista eri muodossa ja sopia rahaa käsittelevien laitosten kanssa siitä, että ne keräävät laajempia tietoja.
- 4. Tietojen luottamuksellisuus ja julkaiseminen**
- 4.1 Sekä perustietoja että toiminnallisia tietoja käsitellään luottamuksellisina.
- 4.2 Kansalliset keskuspankit ja EKP voivat päättää julkaista raportteja tai tilastoja, joissa käytetään tämän liitteen mukaisesti hankittuja tietoja. Tietoja julkaistessa ilmoitetaan vain kokonaissummat niin, ettei tietoja voida yhdistää yksittäisiin raportointiyksiköihin.
-

LISÄYS 1

RAPORTOINTIMALLI

Perustiedot

Nämä tiedot on toimitettava seuraavalle taholle:

[Kansallisen keskuspankin nimi; yhteystiedot tiedusteluja varten; osoite]

1. Rahaa käsittelevän laitoksen tiedot

Rahaa käsittelevän laitoksen nimi:

Päätoimipaikan osoite:

Postinumero:

Kaupunki:

Katuosoite:

Yrityksen tyyppi:

- Luottolaitos
- Valuutanvaihtopiste
- Arvokuljetusyritys, joka ei ole maksulaitos
- Kauppias (vähittäismyyjä)
- Kasino
- Muu, mukaan lukien maksulaitokset, jotka eivät sisälly yllä olevaan luetteloon (täsmennä)

Yhteyshenkilöt:

Nimet:

Puhelinnumerot:

Faksinumerot:

Sähköpostiosoitteet:

Alihankkija (jos sellainen on)

Nimi:

Osoite:

Postinumero:

Kaupunki:

2. Asiakkaiden käyttämät laitteet

Tyyppi	Valmistaja (*)	Laitteen nimi (*)	Tunnistumenetelmä (*) (ilmaisjärjestelmä/ ohjelmistoversiot)	Käytössä olevien laitteiden luku- määrä yhteensä
Talletusautomaatit				
Käteisen kierrätysautomaatit				
Yhdistetyt talletusautomaatit				
Käteisnostoautomaatit				
Pankkivirkailijaa avustavat käteistä kierrättävät laitteet (**)				
Pankkivirkailijaa avustavat laitteet (**)				

(*) Nämä kohdat täytetään EKP:n verkkosivuilla olevien vastaavien kohtien mukaan, ellei EKP ole antanut käyttöön yksilöllistä tunnistenumeroa.

(**) Kun niitä käytetään asiakkaiden käyttäminä laitteina.

3. Henkilökunnan käyttämät laitteet

Tyyppi	Valmistaja (*)	Laitteen nimi (*)	Tunnistusmenetelmä (*) (ilmaisjärjestelmä/ ohjelmistoversiot)	Käytössä olevien laitteiden luku- määrä yhteensä
Setelinlajittelulaitteet				
Setelien aitouden tarkastuslaitteet				
Pankkivirkailijaa avustavat käteistä kierrättävät laitteet (**)				
Pankkivirkailijaa avustavat laitteet (**)				

(*) Nämä kohdat täytetään EKP:n verkkosivuilla olevien vastaavien kohtien mukaan, ellei EKP ole antanut käyttöön yksilöllistä tunnistenumeroa.

(**) Kun niitä käytetään yksinomaan henkilökunnan käyttäminä laitteina.

4. Käteisautomaatit

Tyyppi	Käytössä olevien laitteiden lukumäärä yhteensä
Pankkiautomaatit	
Itsepalveluun perustuvat maksupäätteet	
Muut	

LISÄYS 2

RAPORTOINTIMALLI

Toiminnalliset tiedot

1. Rahaa käsittelevän laitoksen tiedot

Rahaa käsittelevän laitoksen nimi	
Raportointijakso	

2. Tiedot

Ilmoita tiedot yhteenlaskettuina kansallisella tai alueellisella tasolla, siten kuin kansallinen keskuspankki on päättänyt, syrjäisiä sivukonttoreita lukuun ottamatta.

	Käsiteltyjen eurosetelien lukumäärä yhteensä ⁽¹⁾	Joista huonokuntoisia ⁽¹⁾	Joista palautettu kiertoön ⁽²⁾
5 euroa			
10 euroa			
20 euroa			
50 euroa			
100 euroa			
200 euroa			
500 euroa			

⁽¹⁾ Tämä kohta kattaa sekä henkilökunnan käyttämät että asiakkaiden käyttämät laitteet.

⁽²⁾ Euroseteleitä, jotka palautetaan kansallisille keskuspankeille, ja euroseteleitä, jotka palautetaan kiertoön kassalta ja joita ei ole käsitelty henkilökunnan käyttämällä laitteella, ei sisällytetä tähän.

Niiden eurosetelien lukumäärä, jotka on jaettu asiakkaiden käyttämien laitteiden ja käteisautomaattien välityksellä	
---	--

Nämä tiedot ovat pakollisia luottolaitosten osalta.

LISÄYS 3

LUOTTOLAITOSTEN SYRJÄISET SIVUKONTTORIT

Vain sellaiset luottolaitokset, joilla on 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja syrjäisiä sivukonttoreita, toimittavat nämä tiedot.

1. Luottolaitosta koskevat tiedot

Luottolaitoksen nimi	
Raportointijakso	

2. Tiedot

Syrjäisen sivukonttorin nimi	Osoite	Niiden eurosetelien lukumäärä, jotka on jaettu asiakkaiden käyttämien laitteiden ja käteisautomaattien välityksellä